

TRAIN WORLD

EEN SNEAK PREVIEW ...

Christine Opdecam

Train World schiet uit de startblokken! We kunnen beginnen aftellen naar de opening van Train World! Op 14 september werd de eerste steen gelegd van het nieuwe gebouw dat samen met het station van Schaarbeek het museumcomplex zal vormen.

Hoog tijd dus voor een gesprek met François Schuiten die van NMBS Holding de opdracht kreeg om de scenografie uit te werken.

Het Spoor: Wat waren uw inspiratiebronnen voor de museografie van *Train World*?

François Schuiten: Het station van Schaarbeek is een uitzonderlijke site, het was dan ook niet moeilijk om inspiratie te vinden. Er monden heel wat straten uit in het plein voor het station waardoor dit laatste intacte station van Brussel volop de aandacht trekt. Het station bestaat uit twee gebouwen die uit 1887 en 1913 dateren. Er rijden ook tal van verschillende types treinen voorbij. Op de site bevinden zich bovendien een oude overwegwachterswoning (een heus godsgeschenk) en een oud seinhuis.

Ook de omgeving biedt tal van mogelijkheden. Neem nu bijvoorbeeld het natuurreservaat, het 'Moeraske', dat zich langs

de sporen uitstrekt. Daar bevindt zich nog een oude watertank die vroeger gebruikt werd om de stoomlocomotieven van water te voorzien.

Ik putte ook heel wat inspiratie uit het spoorwagematerieel dat ik per toeval ontdekte tijdens bezoeken aan de opslagplaatsen van musea en andere depots. De locomotief type 12 is daar een mooi voorbeeld van.

Het Spoor: Hoe heeft u al die verschillende elementen tot een geheel verwerkt?

François Schuiten: Met emotie als bindmiddel! De emotie die de kracht van de locomotieven en de technologie uitstralen, of de emotie die ontstaat door kleine details. Wat vooral telt is dat de spoorwegen terug tot de verbeelding spreken na een bezoek aan *Train World*. Dat de bezoekers de dagelijkse beslommingen vergeten en met fierheid terugblikken op de geschiedenis van dit prachtige vervoermiddel en dromen over de toekomst ervan.

Train World zal dus niet zomaar een museum zijn, maar een universum op zich waar het verleden, het heden en de toekomst op een dynamische manier in beeld worden gebracht.

Het Spoor: Welke middelen zal u aanwenden om die emotie over te brengen waarover u het heeft?

François Schuiten: Geluid, verlichting, special effects en beweging! En alles zal echt zijn! Er worden dus geen decors gebruikt, behalve hier en daar een schilderij om de omgeving tot leven te roepen. Ik zou ook graag met 'enhanced reality' werken. In ieder geval, alle zintuigen zullen worden geprikkeld. Aanraken is voor een keer wel toegelaten!

En dan zijn er uiteraard nog de verrassings-effecten, waarbij proporties overboord worden gegooid. En dankzij bruggen en kuilen kun je alles vanuit verschillende invalshoeken bekijken.

Het Spoor: Kan u ons een kleine virtuele rondleiding geven door *Train World*?

François Schuiten: De toegang bevindt zich in de grote stationshal van het station van Schaarbeek waar een aantal van de oorspronkelijke loketten zal worden gebruikt voor de ticketverkoop. De bezoeker wordt hier al helemaal ondergedompeld in de spoorwegwereld doordat er op grote neerlaatbare schermen filmpjes, foto's en kunstwerken zullen worden geprojecteerd met de trein in de hoofdrol. In een volgen-

Europa

Locomotiefneuzen in dezelfde richting!

Drie locomotieven, drie krachtbronnen

Een postwagen

Stationshal van Schaarbeek

De brug

De overwegwachterswoning

Illustraties: © François Schuiten

de zaal krijgen drie grote stations de volle aandacht: Brussel, Luik en Antwerpen.

De bezoeker loopt vervolgens aan de achterzijde langs een spoor waar weerbestedig materieel zal worden opgesteld naar het nieuwe gebouw dat als een hal rond de overwegwachterswoning zal worden gebouwd. Het gebeurt maar zelden dat de architectuur wordt uitgewerkt op basis van een scenario, maar deze prachtige woning vroeg gewoon om deze aanpak.

In dit nieuwe gebouw wisselen grote ruimtes gezellige 'hoekjes' af waar bijvoorbeeld wordt uitgelegd hoe de trein leidde tot de afschaffing van tijdzones of hoe het voelt te rijden met een simulator.

In de overwegwachterswoning staat de stiel van de spoorwegman centraal. De woning zal worden ingericht in de stijl van de jaren 50, het decennium waarin de Noord-Zuidverbinding in dienst werd gesteld en de TEE voor het eerst reed.

Maar de locomotief type 12 zal uiteraard dé ster zijn. Dit prachtstuk zal worden opgesteld naast een diesellocomotief en een elektrische locomotief. Er is namelijk een ogenblik geweest dat de drie samen op ons net rondtoerden.

Er zal ook een ruimte gewijd worden aan allerlei soorten spoorweggebonden ob-

jecten (de spoorwegzolder). In nog een andere ruimte komen Europa en Georges Nagelmackers en zijn slaaprijtuigen aan bod. Er zal ook een TEE-rijtuig opgesteld staan, en een postwagen die getuigt van de belangrijke rol die de spoorwegen op het vlak van communicatie spelen sinds het ontstaan van de morsecode, tot op vandaag met de optische vezelnetwerken. De brug met twee verdiepingen die op de site zal worden geplaatst, zal een uitstalraam zijn voor het vrachtvervoer en de kunstwerken. En de brug is al net zo echt als andere stukken, want ze werd afgebroken in Namen en naar Schaarbeek vervoerd. De deportatie en het verzet, de seininrichting, de werkmanstreinen, de koninklijke treinen en spoorwegutopieën zijn andere thema's die een plekje krijgen. Er is ook aandacht voor de toekomst, de ecologische uitdagingen en hoe bestaande en toekomstige projecten daarop inspelen. Het bezoek eindigt met een tentoonstelling van treinneuzen van treinen die vandaag op ons net rijden. Hiervoor wordt samengewerkt met de constructeurs Siemens, Bombardier en Alstom.

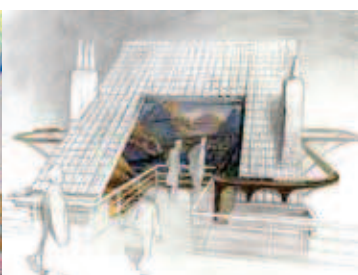
Het Spoor: Wat is de grootste uitdaging van dit project?

François Schuiten: De grootste uitdaging is wellicht ervoor zorgen dat het personeel, bij wie de spoorwegen door het bloed stromen, niet teleurgesteld is. Ik zou hen het gevoel willen geven dat *Train World* een stukje van hen is!

En ook de kinderen wil ik bekoren. Dat is immer een veeleisend en kritisch publiek dat je niet mag onderschatten. Dat is geen sinecure als je weet over welke mogelijkheden ze vandaag beschikken, maar gelukkig heb ik nog steeds diezelfde kinderlijke nieuwsgierigheid naar alles wat nieuw is. Ik heb dus wel vertrouwen. Als ik die twee uitdagingen tot een goed einde breng, vind ik dat ik in mijn opdracht geslaagd ben.

Als dat geen ambitieus project is dat onze spoorwegen alle eer aandoet! Met François Schuiten aan het roer, hebben ook wij vertrouwen. We zijn echter vooral ongeduldig om zijn universum, zijn spoorwegopera zoals hij dit project graag noemt, te ontdekken. Was het al maar 2014 ... En net als onze kinderen soms aftellen naar een grote gebeurtenis: nog maar x keer slapen voor Train World de deuren opent ... ■

Een modeltrein op de zolder van de overwegwachterswoning

De tijd

Het Belgische spoorwegnet

De zolder

